del nostre patrimoni històric i arqueològic, i presenta un ampli informe de la professió arqueològica i la seva projecció a la societat actual. A continuació podem veure els apartats principals de la memòria.

— Títol I. Titulació universitària: llicenciatures d'història; la formació de l'arqueòleg o arqueòloga professional.
— Títol II. Associació d'Arqueòlegs de Catalunya, Ad'AC: antecedents; naturalesa, estructura, objectius i línies d'actuació; memòria d'activitats.
— Títol III. Els arqueòlegs i arqueòlogues i el Col·legi Professional: l'arqueologia professional; demanda social i mercat laboral; necessitat social del Col·legi professional; bibliografia sobre l'exercici professional de l'arqueologia.

A finals de l'any 2004 es va formalitzar la sol·licitud de creació del Col·legi d'Arqueòlegs al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

Malauradament, el moment de presentació va coincidir amb una reforma de la Llei de Col·legis i Associacions Professionals, encara en curs. Aquest fet ha paralitzat el procés fins a l'aprovació de la nova llei, que es preveu que es farà a començaments de l'any 2006.

L'Ad'AC va presentar esmenes al projecte de llei en els capítols que es va pensar que podrien suposar un problema per a la creació del nostre col·legi, esmenes que van ser acceptades.

Com a fet més significatiu que ens fa pensar que l'aprovació és possible hem de situar que tant la llei anterior com el nou projecte de llei valoren molt positivament a la creació d'un nou col·legi professional la seva funció social, fet clarament definitori de la nostra professió. L'interès social de l'arqueologia, així com de la seva pràctica professional, queda palès en el marc del corpus legislatiu actualment vigent tant a Catalunya, l'Estat espanyol com en el marc de la Comunitat Europea. Més enllà de la legislació específica sobre el patrimoni cultural, la protecció del patrimoni arqueològic queda regulada per un ampli ventall dins de la normativa legal.

D'altra banda, l'especificitat de la nostra feina fa difícil que s'englobi la nostra professió dins d'un col·legi generalista o d'una disciplina similar de nova creació.

La culminació d'aquest procés constituent del col·legi professional d'arqueòlegs ha de ser entesa com un objectiu que no tant sols ha de beneficiar la professió i els professionals sinó que també serà favorable per a l'arqueologia i alhora per al conjunt de la societat i del patrimoni. Per tant, cal endegar una campanya de suport social a la iniciativa de creació del col·legi d'arqueòlegs entre les administracions, entitats científiques i col·lectius de professionals afins.

Primer conveni col·lectiu del sector d'intervencions arqueològiques i difusió patrimonial

Grup de Treball CCOO

El procés que duu a la creació de la plataforma per a l'elaboració del primer conveni col·lectiu del sector té el seu origen en la situació actual en la que es troba l'activitat arqueològica.

Aquesta es defineix, entre altres aspectes, per:

— *L'alt nombre de contractes temporals*, la majoria contractes d'obra i servei en frau de llei.
— Confusió a l'hora de definir les categories professionals i les seves funcions.
— *Salaris molt baixos* que no tenen en compte el grau d'especialització, antiguitat, experiència, etc.
— *Mancances o falta d'aplicació de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals*, amb molts casos en els que ni tan sols s'aplica l'Estatut de Treballadors.
— Falta de regularització en les condicions sociolaborals.
— Pràctica *inaplicació dels drets sindicals*.

Són aquestes i altres mancances juntament amb el descontentament que aquestes generen les que el gener de 2005 van portar a un grup de treballadors del sector a adreçar-se a CCOO per tal d'assessorar-se.

Després de dos acostaments entre arqueòlegs i CCOO es convocà *una primera Assemblea General on assistiren 80 persones* i de la qual en sorgí un grup de treball format per 15 membres.

No cal enganyar-nos, el procés d'elaboració de la proposta de conveni ha estat llarg, difícil i ple de punts de vista divergents. Tot aquest procés de cerca d'un consens s'ha vist afavorit per la pròpia composició de la plataforma, formada per un grup molt heterogeni de professionals en el que hi estaven representats arqueòlegs, dibuixants i auxiliars, assalariats i autònoms i membres de diferents empreses —grans i petites— amb formacions i vides laborals ben diferents.

Seguint aquesta mateixa filosofia d'intentar representar el major nombre d'inquietuds possible, la plataforma ha estat i està oberta —al llarg de les seves més de 20 reunions de treball— a la presència de tot treballador del sector interessat a dir la seva.

També en aquesta mateixa línia d'intentar buscar el major consens possible, s'han mantingut contactes amb l'Ad'AC (Associació d'Arqueòlegs de Catalunya) amb la qual es realitzà una primera reunió el 10 de maig per tal d'intentar posar punts en comú. Aquest fet és significatiu si es té en compte el procés iniciat per aquesta última vers la creació d'un Col·legi Professional d'Arqueòlegs de Catalunya.

El grup de treball, sota els auspicis i amb el suport de CCOO, ha elaborat una proposta de conveni. Aquesta es presentà públicament el 30 de maig en una *Assemblea General* a la que hi assistiren *més de 140 persones* i en la qual el text s'aprovà per una àmplia majoria amb *més d'un 95% de suport*. A més, es deixà un període d'exposició pública per fer al·legacions i propostes.

La proposta de conveni pel sector d'intervencions arqueològiques té uns eixos principals basats en la *definició de categories laborals* i les tasques (quant a treball de camp i de laboratori) que els són atribuïdes, la *defensa dels contractes de llarga durada* (indefinits, fixos discontinus) i l'elaboració d'una taula de retribucions on són considerats aspectes com l'antiguitat, la responsabilitat o les dietes, tot assegurant *un salari base competitiu i digne*.

Altres articles presentats en la plataforma fan referència a millores de caire sociolaboral com la definició de la jornada laboral, la limitació i la remuneració de les "hores extraordinàries", la possibilitat de gaudir de permisos retribuïts i d'excedències, el compliment de les mesures d'higiene i seguretat en el lloc de treball marcades per la llei i l'exercici de drets relacionats amb l'organització sindical dels treballadors, entre altres aspectes.

El 14 de juny hi hagué una primera presa de contacte amb l'AEAC (Associació d'Empreses d'Arqueologia de Catalunya) en la que la patronal acceptà la plataforma i on es decidí establir un calendari de negociació.

Finalment, el *6 de juliol es va constituir la Taula de Negociació* en la qual participen tots els membres de la plataforma i, per part de la patronal, representants de més de 10 empreses. En aquesta reunió s'entregà els capítols 1 i 2 de la proposta de conveni de la plataforma.

El 28 de juliol va tenir lloc la segona reunió entre patronal i plataforma. Es van negociar els capítols 1 i 2, quedaren aprovats 10 dels 13 articles presentats i se'n deixà 3 aparcats. S'entregà, a més, el tercer capítol.

A partir del 27 de setembre es duen a terme un seguit de reunions —plenàries i tècniques— en les que es debaten els diferents articles referents a l'organització i la definició de les categories laborals. Aquest és un dels punts on creiem que cal fer un seriós esforç d'entesa per la importància que tenen aquests articles a l'hora de treballar entorn altres temes com la remuneració de la feina, l'estructuració dels contractes, etc.

Aquesta part de la negociació segueix en marxa tot i que alentida pels nombrosos matisos i punts de

vista que cal atendre sempre que s'està endegant la tasca de regular un sector laboral.

Entre els objectius de la plataforma també es troba el d'informar periòdicament a la resta de treballadors i treballadores de les decisions preses durant aquestes trobades així com l'aprovació per mitjà d'una assemblea de sector del possible text definitiu i, per tant, del nou conveni.

Cal remarcar la importància d'un procés com aquest, que segueix requerint *l'esforç de tots* els qui hi estem implicats directament o indirectament, és a dir, de tots els professionals que avui en dia estimem l'arqueologia i que hem fet d'ella la nostra activitat principal.

Per qualsevol altra informació o aportació seguim oberts als suggeriments de tots els treballadors i treballadores del sector en la següent adreça electrònica: slara@conc.es.

Activitat arqueològica i normalització professional

Anna Oliver

Tot indica que l'entrada al segle XXI haurà significat la normalització definitiva de l'activitat arqueològica en totes les seves vessants. Si parlem de la normalització de l'activitat professional, pressuposem que l'activitat en qüestió, l'arqueològica, és habitual i es realitza amb una quantitat i freqüència prou importants com perquè pugui generar moviments reivindicatius amb possibilitats de reeixir. L'augment de l'activitat arqueològica, si més no en el context urbà o de les grans obres d'infraestructura, és un fet indubtable, l'existència habitual d'excavacions, de notícies als mitjans de comunicació, etc. és una realitat quotidiana (mai exempta d'un cert oportunisme i/o estacionalitat).

A hores d'ara, tot i que tots voldríem que el patrimoni arqueològic encara estigués més ben protegit, que les inversions fossin més elevades, que les lleis i normes fossin més explícites, que la difusió fos més efectiva etc., és clar per a tothom que, a Catalunya, l'avanç dels darrers quinze anys ha estat espectacular, el fet que, en el debat que ens ocupa, es plantegin dos camins per a la defensa de la professió és un signe de normalitat, per a mi, encoratjadora. Ha estat aquest avenç el que progressivament ha anat situant els arqueòlegs en els diferents "status" professionals: funcionaris, professionals autònoms, assalariats, empresaris...

Us asseguro que quan assistia a les reunions per a crear la secció d'arqueòlegs al Col·legi de Doctors i Llicenciats de Catalunya, ni se m'acudia que hi pogués haver empresaris d'arqueologia que, defensant els seus interessos econòmics des de la patronal, fessin necessari un conveni laboral específic d'arqueologia.

En aquells moments, recordem que el Servei d'Arqueologia de la Generalitat s'havia creat a finals de l'any 1981, solament hi havia tres tipus d'arqueòlegs: els funcionaris (pocs: alguns de la Generalitat i alguns funcionaris de l'estat, majoritàriament conservadors de museus), els professors d'Universitat (un col·lectiu que més o menys ha mantingut les mateixes característiques i ha crescut poc i de manera sostinguda) i finalment, els arqueòlegs professionals d'excavació, que van néixer amb el Servei d'Arqueologia (moment en què es va començar a pagar els arqueòlegs que participaven en projectes de restauració o construcció, mitjançant fórmules sovint complicadíssimes, ja que no estava previst per la legislació) i van créixer de manera sobtada amb el Pla de Solidaritat amb l'Atur de 1984, que va contractar tots els llicenciats disponibles en aquells moments.

Després d'aquella experiència puntual, les excavacions anomenades d'urgència van continuar, i amb elles les més variades fórmules de contractació. La discussió estava entre el col·lectiu d'arqueòlegs, la majoria de recent incorporació al món del treball, i la Generalitat de Catalunya, única patrona, a més d'alguns, comptadíssims, ajuntaments. De tota manera, fora d'alguna reivindicació col·lectiva puntual, les relacions contractuals que ben aviat es van consolidar com a contractes d'assistència tècnica a professionals autònoms (el nom d'aquest tipus de contracte ha anat canviant però el contingut amb petites diferències s'ha mantingut) afavorien la individualització ja que cada arqueòleg, alhora que contractat, era director de l'excavació i, per tant, en aquella època, estava sotmès al mateix reglament que regulava les excavacions d'investigació.

Quant al col·lectiu, si alguna vegada s'havia plantejat disjuntives, havia estat quant a quin camí calia seguir per aconseguir el mateix que d'altres professionals (bàsicament l'emmirallament era amb els arquitectes), i, si era adequat, o acceptable, que la Generalitat, sobretot, però també les altres institucions que començaven a contractar arqueòlegs/gues, exigissin el compliment de jornades laborals, gairebé sempre per sobre de les quaranta hores, si la redacció de la memòria científica estava o no inclosa en el preu establert, etc.

Aleshores les centrals sindicals consideraven el nostre col·lectiu massa petit i poc interessant (també el consideraven així les institucions que eren les nostres úniques contractants). En aquest context, personalment, quan alguna vegada m'havia plantejat l'afiliació a un sindicat (coincidint amb les limitades ocasions en què gaudia d'un contracte laboral), en el meu imaginari, la discussió de les condicions laborals dels arqueòlegs, s'haurien plantejat com les de tècnic superior del conveni de la construcció i sempre hauria imaginat que la patronal eren les empreses constructores o les institucions públiques. En aquells moments era impensable una patronal constituïda per empresaris arqueòlegs negociant en una mesa amb la secció sindical d'arqueologia que engloba, a més a més dels arqueòlegs directors